

رستمال پیانو کرپیستانه کارایوا در سالن رودکی فرهنگی و هنری

در آستانه اردیبهشت و جشن اردیبهشتگان

مانده گرمی- کارشناس ارشد تاریخ

در ایران باستان در روزهای خصوصی از سال جشن‌هایی ترتیب داده می‌شد که امروزه به جشن‌های ایرانیان باستان معروف است.
عمر برخی از جشن‌های ایرانیان باستان با عمر این ملت و مردم برابر است.
پاره ای از جشن‌های ایران چون نوروز و مهرگان و گاهنبار ها که ریشه‌ای طبیعی دارند، از یاد و تاریخ و رسوم و آداب و زندگی مردم ایران جدا نیست. همه این معتقدان و آداب و رسوم، و جمله جشن‌ها هویت و خصایل ویژه گی‌های ماست.

در ایران قدیم هر روز ماه نام به خصوصی داشت و یک روز از ماه همنام خود مام بود و آن روز را جشن می گرفتند. سال اوستایی شمسی است و از ۳۶۵ روز تشکیل می شود. هر سال دوازده ماه دارد و هر ماه درست سی روز. این سی روز دارای سسی نام مشخص و ویژه می باشد که هر روز به نامی خوانده می شود. نام‌ها از ان امشاسپندان وایزدان است اما پنج روز باقی می ماند. این پنج روز پس از آخرین روز از ماه اسفند یعنی روز سیصد و شصتم قرار دارد که پنجه، پنجه زدیده، خمسه مسترقه یا اندرگاه خوانده می شود و هر روزی را نامی ویژه است. این پنج نام از پنج بخش گات‌ها یا سرودهای

عروسی خون در تماشاخانه پالیز

سوم اردیبهشت ماه سال جاری در تماشاخانه پالیز روی صحنه خواهد رفت که پیش‌فروش بلیت‌های این اثر نمایشی از چند روز قبل آغاز شده است.

تمرینات این گروه نمایشی از مدت‌ها قبل آغاز شده و این روزها در سالن اصلی تماشاخانه «پالیز» تمرین‌های نهایی انجام خواهد شد.

نمایشنامه «عروسی خون» نوشته معروف فردریکو گارسیا لورکا است که جابر رضانی با بازخوانی جدیدی از این نمایشنامه مشهور، متن

ایشان را است پادفاره کننده و (دیوان را) از ایشان باز دارد. درباره آداب و رسوم مربوط به اردیبهشتگان اطلاعی در دست نیست اما مطلق جشنهای دیگر ، ابوریحان بیرونی به آن اشاره نموده است که روز سوم اردیبهشت ماه ، اردیبهشت روز است و آن عیدی است که اردیبهشتگان نام دارد، در آنکه هر دو با هم متفق شده اند . معنای این نام ، آن است که راستی بهتر است و برخی گفته اند که منتهای خیر است و اردیبهشت ملک آتش و نور است و این دو با او مناسبت دارد و خواندن او را به این کار موکل کرد. جشن اردیبهشتگان که یکی از جشنن های بزرگ دینی زرتشتیان است، با

کرپیستانه کارایوا نوازنده شهیر ارثیشی در کنسرت شامگاه ۲۸ فروردین به اجرای آثاری از اسکرپاین، پروکوفیف، لیست، شوپرت و شمدینگر پرداخت. او در ابتدا قطعه‌ای از الکساندر اسکرپاین را اجرا کرد که به نوعی یک پیش‌درآمد یا مدخل برای کنسرت بود که در طول آن این هنرمند علی‌رغم بالا بودن سطح گستره نت‌ها، بیشتر روی کلاویه‌های میانی و کلاویه‌های بم پیانو تمرکز داشت.

بعد از تنفس، کارایوا با دفترچه نت خود وارد شد و به اجرای قطعه‌ای به شدت سخت از هلموت شمدینگر پرداخت، قطعه‌ای که با نواختن برخی نت‌ها از داخل خود پیانو و فارغ از کلاویه‌ها همراه بود. او در این قطعه چند بار مجبور به ایستادن و نواختن به اهرم‌های داخل پیانو شد که این کار تماشاگران را حیرت‌زده کرد.

جشن اردیبهشتگان

برابری روز و ماه اردیبهشت، یعنی دوم اریبهشت ماه تقویم فصلی هماهنگ است. این روز بزرگ یادآور فروزه اهورایی اردیبهشت یا رشه وهیشته و ویژگی‌های آن یعنی بهترین راستی و پاکی می باشد. اردیبهشت، دومین امشاسپند، دارای انگاره ای مادی است به نام آتش یا آذر، فروغی خدا داده که گرمی بخش و فروزان و پاک کننده و در یک کلام زندگی بخش است و پرتوهای نورانی آن هستی را از نیستی جدا می گرداند و راست را از دروغ یاز می شناساند. پس بجاست که آتش را نموداری از آن داده بزرگ بدانیم. بهترین راستی می‌ترین نعمتی است که دست یابی به آن یعنی پیروزی بزرگ و این پیروزی شایسته جشنی است بس بزرگتر با نام جشن اردیبهشتگان یا جشن اخلاق. به خاطر مقام و مرتبه اردیبهشت امشاسپند این جشن به نام اوست و نظر به همان صفات و کمالات است که ایرانیان قدیم این روز را جشن می گرفتند و خود را برای قبول صفات این فرشته مقدس آماده می ساختند .جشن اردیبهشت گان همان عید گل است که در میان سایر ملت‌ها با تجلیل فراوان بر پا می‌شود عیدی است به نام فرشته آتش و نور که از طرف خدا بدین کار موکل گردیده تا علل بیماری‌ها را به یاری ادویه و خوردنی‌ها برطرف کند.

تازه ای را برای محمد ولی زادگان آماده کرده است.

مرضیه بدرقه، سارارسول‌زاده، بانیاالشومون، احسان کریمی، عامرمسافرآستانه، دنیا نصر، مریم نورمحمدی، محمدولی زادگان، امیرحسین فتحی،شیرین فرشایف و کاطم سیاحی بازیگرانی هستند که در این نمایش به ایفای نقش می‌پردازند.

لیست عوامل اصلی این نمایش عبارت است از: طراح کارگردان: محمد ولی زادگان، مدیر پروژه: مهدی

اولین جشنواره بینا فرهنگی باران

از سوم تا پانزدهم اردیبهشت ماه، کمپانی تاتار «باران» با همکاری کمپانی تاتار پوتلج، «اولین جشنواره بینافرهنگی باران ۲۰۱۷» را برگزار می کند.

طبق گزارش رسیده، در این جشنواره نمایش‌هایی از کشور ژاپن و ایتالیا روی صحنه می‌روند، اجراهایی که با مدد فرهنگ و تکنولوژی، زبان و ارتباط فرهنگی را بهانه‌ای برای گفتگو کرده‌اند. طبق برنامه‌های اعلام شده پینو دی بودو و اغصای گروه تاتار پوتلج و همین‌طور کین یوشیمورا به مدت ۱۰ روز در تهران اقامت دارند و علاوه بر اجرای سه نمایش، ۳ کارگاه آموزشی پیشرفته نیز برای تعدادی از علاقه‌مندان برگزار می‌کنند. اولین جشنواره بینافرهنگی باران با سه نمایش «یک صدمین سالگرد تولد ادیت پیاف»، «ساکورا» و «عاج معلق» برگزار می‌شود. نمایش «یک صدمین سالگرد تولد ادیت پیاف» از کشور ایتالیا با بازی ناتالی

کامیون کامبوزیا پرتوی از مرز گذشت

فیلم‌برداری جدیدترین اثر سینمایی کامبوزیا پرتوی با نقش آفرینی سعید آقاخانی به داخل خاک ایران رسید. فیلم سینمایی "کامیون" به نویسندگی و کارگردانی کامبوزیا پرتوی با مدیریت فیلمبرداری تورج اصلانی مرزهای سوریه و عراق را به مقصد ایران پشت سر گذاشت.

در این اثر سینمایی سعید آقاخانی، نیکی کریمی، تروسکا جولا، رامین راستاد، یعقوب پرسا، نسرین مرادی و … به ایفای نقش می‌پردازند. تعدادی از عوامل اصلی فیلم عبارتند از: نویسنده و کارگردان: کامبوزیا پرتوی، مدیر فیلمبرداری: تورج اصلانی، فیلمبردار: مهدی اصلانی، دستیار کارگردان و برنامه‌ریز: رامین

رسیده است. باید از طرح‌ها و افکار جدید و همچنین از صنایع دستی گیلان مانند حصیربافی، در ظرف میوه گرفته تا وسایل روشنایی در مراکز گردشگری، اقامتی و رستوران‌ها استفاده شود، زیرا این هویت استان و یک هویت منقول است. شما این صنایع دستی را با خود به سوغات می‌برید، هدیه می‌دهید و به این ترتیب خود را یک گیلانی معرفی می‌کنید.همچنین افزود: حصیربافی یک هنر سبز است و باید در طراحی و رنگ سبز بماند و هر چه می‌گذرد به جایگاه زیست محیطی‌اش بیشتر توجه و کمک شود، از طرفی هنری فراگیر است، زیرا اولین زیربنداز بشری است. این هنر در تمام نواحی کشور از گرم‌ترین نقاط مثل شهداد و نهبندان تا حاشیه خلیج فارس و تا همین شمال کشور وجود دارد و توسعه صنایع دستی حاشیه دریای خزر معرفی کنیم.

وی تأکید کرد: ان‌شاءالله اسمال تابستان، دیگر اسباب‌بازی‌ها و تیوب‌های بادی و پلاسستیکی تابلوی معرفی و ورودی این استان نباشند و حصیربافی، بامبوبافی، رشتی‌دوزی و هنرهای صنایع دستی، تابلوی معرفی استان گیلان به گردشگران باشند. همچنین در طرح کاروان پیوند قصد داریم تا حصیربافی مناطق مثل شهداد و نهبندان را به این استان بیاوریم و یک پایگاه حصیر و بازار فروش مناسب کشوری را ایجاد کنیم.

در این اثر سینمایی سعید آقاخانی، نیکی کریمی، تروسکا جولا، رامین راستاد، یعقوب پرسا، نسرین مرادی و … به ایفای نقش می‌پردازند. تعدادی از عوامل اصلی فیلم عبارتند از: نویسنده و کارگردان: کامبوزیا پرتوی، مدیر فیلمبرداری: تورج اصلانی، فیلمبردار: مهدی اصلانی، دستیار کارگردان و برنامه‌ریز: رامین

گیلان کانون توسعه صنایع دستی

دانشگاه و صنعت دانست و اظهار کرد: خوشبختانه در حوزه‌های سنگ، حصیر و نساجی همایش‌های زیادی برگزار شده که ما را از تکرار نجات می‌دهد و توقع ما نیز از خروجی این همایش‌ها پیوندی برای ارائه طرح‌های جدید در طراحی وسایل کاربردی و مناسب زندگی روزمره مردم و طراحی‌های داخلی است. معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی گفت: خوشبختانه امروز با همین پیوند است که جوان‌ها به سمت صنایع دستی رو آورده و مشتاق شده‌اند. در گذشته به‌دلیل همان فاصله، جوان‌ها صنایع دستی را متعلق به نسل گذشته می‌دانستند و ارتباطی با آن برقرار نمی‌کردند، زیرا به ورطه تکرار رسیده بود. در حال حاضر به لطف نگاه علمی، هنر به جایگاه اصلی خود یعنی خلاقیت

ندارد وگرنه فقط تکرار و تقلید می‌شود. او افزود : ما بدون دانشگاه و تحقیق، راهی به‌جز تکرار نداریم- و برای راهایی از تکرار، پژوهش می‌خواهیم زیرا تکرار، مرگ هنر است. هنر باید دالمنما خود را نو کند و روح هنر نوآوری است. اگر نوآوری نبود تمام زندگی و هستی برای انسان ملالت‌بار و حزن‌انگیز می‌شد و بدترین عذاب مبتلای انسان، تکرار و زندگی روتین است.

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور گفت: چون استان گیلان به‌عنوان کانون توسعه صنایع دستی در حاشیه دریای خزر خیر داد. به نقل از روابط عمومی معاونت صنایع دستی، بهمن نامورمطلق در نشست علمی حصیربافی که در استان گیلان برگزار شد، صنایع دستی این استان را هویت منقول آن دانست.

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور گفت: چون سازمان میراث فرهنگی از حوزه علم و دانش نور شده بود، برای ایجاد دوباره این پیوند زمان زیادی صرف شد، حالا که این امر میسر شده، در بعضی استان‌ها زودتر و برخی دیرتر این اتصال اتفاق افتاد. این جلسه نیز خود خروجی پیوند دانشگاه و صنعت است. اساسا تالیف، بدون تحقیق وجود

ندارد وگرنه فقط تکرار و تقلید می‌شود. او افزود : ما بدون دانشگاه و تحقیق، راهی به‌جز تکرار نداریم- و برای راهایی از تکرار، پژوهش می‌خواهیم زیرا تکرار، مرگ هنر است. هنر باید دالمنما خود را نو کند و روح هنر نوآوری است. اگر نوآوری نبود تمام زندگی و هستی برای انسان ملالت‌بار و حزن‌انگیز می‌شد و بدترین عذاب مبتلای انسان، تکرار و زندگی روتین است.

نامورمطلق راه نجات صنایع دستی را در پیوند بین

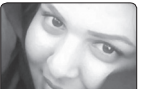
مستقل

۵

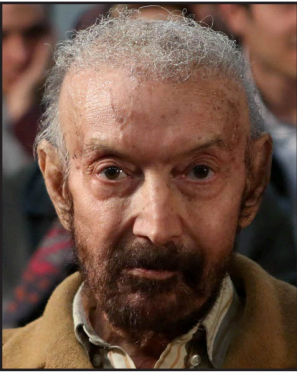
چهارشنبه ۳۰ فروردین ■ شماره ۱۲۴

ستون یاد

خبر کوتاه بود منشی زاده درگذشت

الهام رئیسی‌فردان‌بده – روزنامهنگار

باز هم خبر گذشتن و درگذشتن، این بار کیومرث منشی زاده راهی دیار باقی شد. دکتر کیومرث منشی زاده، متولد ۱۳۲۴ جیرفت کرمان، از شاعران بزرگ و مطرح معاصر ایران بود، که بیشتر او را با عنوان بنیان‌گذار شعر ریاضی می‌شناسند. وی در رشته‌های فلسفه، ریاضی، فیزیک و حقوق در کشورهای آمریکا، فرانسه و ایران تحصیل کرده بود.

دفتر شعر «ساعت سرخ در ساعت ۲۵» گزینه‌ای‌ست از دوره‌های مختلف شعری کیومرث منشی زاده، که در سال ۱۳۸۷ انتشارات گیتما منتشر کرده است. دفتر در

بر گیرنده‌ی ۵۷، از چهار دفتر شعر ایشان – «شعرهای تازه»، «از فرمزتر از سفید»، «تاریخ تاریخ» و «فرزنامه‌ی مرد مالیه‌خولیایی رنگ برده»- است.

کیومرث منشی زاده دو شاخه‌ی ویژه در شعر دهه‌های اخیر ابداع کرده است. یکی «شعر ریاضی» که در دهه‌ی پنجاه آن را ابداع کرد و با استفاده از اعداد، مفاهیم ریاضی و فرمول‌های فیزیکی شعرهایی سرود که بحث‌انگیز و جالب توجه بود. مانند این چند سطر از شعر «سرنوشت در کهکشان خانم گیسودر»:

رها کن تریج دایره را

و تثلیت زاویه را

چه کسی می‌داند جنر صفر

بی‌نهایت است

یا صفر؟

کیومرث منشی‌زاده از شاعران دهه ۴۰ بود. به عقیده منتقدان او هم مانند دیگر هم‌عصرانش و در کنار خیلی از شاعران دیگر مثل برهانی، نادریو و سیانولو جزو کسانی است که سعی کردند در فضای خاص شاعرانه خود آثارشان را به خوانندگان عرضه کنند. سبک و نگاه او در شعر بیشتر در حوزه هندسه و ریاضیات بود و سعی می‌کرد از این منظر شعر بگوید. او از شاعران نیمایی ویژه در ابتدا از اعداد و نشانه‌های ریاضی در اشعارش استفاده می‌کرد و به نام «شاعر ریاضی” شناخته شد بعدها به سرودن اشعاری موسوم به “شعر رنگی” روی آورد که در این اشعار به رنگ‌ها توجه می‌کرد. منشی‌زاده همچنین پژوهش‌هایی در اشعار حافظ و نیما انجام داده بود.

همانطور که گفتیم دومین ابداع او «شعر رنگ» بود، که در آن به کمک حالت پذیری رنگ‌ها و رنگ پذیری حالت‌ها، به خلق تصاویرهای رنگی می‌پردازد و از انواع رنگ‌های موجود در زبان فارسی، خلاقانه و با هنرمندی استفاده می‌کند، مانند این چند سطر:

آبی می‌آیی

و ارغوان

از برابرت

زنگاری می‌گذرد

و سپیدار پاییزی

همچون رؤیای یک سوارکار استخوانی

در هم می‌شکنند…

از گرایش‌های بارز شعر منشی زاده نگاه طنزآمیز اجتماعی– سیاسی او به جهان و دنیای پیرامون است، اغلب شعرهایش رگه‌های تند و جذابی از طنز انتقادی، یا شوخ‌طبعی طنزآزانه دارند. شعرهای «صفر در متقار کلاغ زرد بی‌آسمان»، «تاریخ تاریخ»، «شب است و آرام، شب»، «جنوب چنم»، «سلام روستایی خشم‌مشت»، «می‌آیی اما، ولی چه دیر»، «دروغ سفید»، «خوشبختی و شرم‌آگینی‌های مکتون» نمونه‌های بارزی از شعرهای اجتماعی– سیاسی طنزآمیز، منشی زاده اند.

شعر منشی زاده در مسیر اصلی خود شعر نیمایی است، البته با زبان خاص و نگاه ویژه و گرایش‌های شخصی منشی زاده که به شعرش هویتی منحصر به فرد و مستقل بخشیده است.مستندت سینمایی «شعر رنگی» به کارگردانی وحیده محمدی فر و تهیه‌کنندگی دابوش مهرجویی از زندگی آقای منشی زاده ساخته شده است.

کتابخانه‌ای برای زندگی بهتر

اوژن یونسکو کرگدن را نخست به شکل داستان کوتاه نوشت. به فاصله‌ی اندکی پس از چاپ داستان کوتاه و ترجمه‌ی آن به زبان انگلیسی توسط دانلد ام. الن، خود یونسکو داستانش را به شکل نمایشنامه درآورد. نمایشنامه مورد توجه تماشاگران تئاتر در تمام کشورهای جهان قرار گرفت. جلال الحد نمایشنامه را به زبان پارسی ترجمه کرد. نمایشنامه‌ی «کرگدن» در ایران بارها اجرا شد. آخرین اجرای نمایشنامه‌ی کرگدن در آبان ۱۳۸۷ در تهران بود.

یونسکو «کرگدن» را زمانی نوشت که تاثیر جنگ جهانی دوم (۱۹۳۹–۱۹۴۵) هنوز در ذهنیت مردم اروپا رنگ نباخته بود. گسترش جنگ سرد بین ایالات متحده آمریکا و اتحاد

جماهیر شوروی سوسیالیستی احتمال جنگ ویرانگر دیگری را طرح می‌ساخت. روشنفکران و نویسندگان دلیل آغاز جنگ را بررسی و گزارش می‌کردند تا از آغاز دوباره‌ی جنگ جلوگیری شود. نویسندگان به درستی می‌دانستند که آغازگران جنگ در سال‌های پیش از جنگ و سال‌های نخستین جنگ دوم جهانی، نادانی و پندار توده‌ی مردم عوام از تاریخ و تبار ساختگی را میدان بازی خود ساخته‌اند و با شور و شوق فراوان از سوی مردم پشتیبانی می‌شدند. جنگ دوم پنجاه و هفت میلیون انسان را قربانی و میلیون‌ها انسان را بی‌خانمان در دنیایی ویران رها کرده بود. پیوستن ناپخرنده‌ی مردم آلمان به حزب نازی و پشتیبانی گسترده‌ی مردم از فاشیسم در دهه‌های بیست و سی سده‌ی بیستم میلادی زمینه‌ی داستان کرگدن است.

در داستان کرگدن مردم شهری به کرگدن تبدیل می‌شوند. این تبدیل‌شدگی در فضای کوچک یک شرکت پرچسته‌تر شده است. یونسکو توانسته است کارکنان یک شرکت کوچک را به عنوان نمونه‌ی معرفی کننده‌ی مردم یک کشور به نمایش بگذارد. افراد این شرکت نماینده‌ی گرایش‌های گوناگون رایج در جامعه هستند. آشنفتگی افراد داستان، آشنفتگی جامعه‌ای را نشان می‌دهد که معنا در سخنان مقامات حاکم و جمعیت آن جامعه به کلی از بین رفته است. مردم بدون هیچ دلیلی انسانیت خود را ترک می‌کنند تا با پیوستن به گله‌ی کرگدن‌ها هم‌رنگ جماعت باشند.

یکی از مسائل طرح شده در داستان کرگدن «وظیفه» است. در کرگدن، وظیفه به یک روزمرگی بی‌معنی تبدیل شده است. پس از کرگدن شدن آقای یویوف، همسرش خانم یویوف بدون هیچ دلیلی به دنبال شوهرش راه می‌افتد تا در دنیای کرگدن‌ها وظیفه‌ی زناشویی را انجام دهد. خانم یویوف نگران تنهاشدن است، پس کرگدن می‌شود تا هم‌رنگ جماعت شود. جالب اینکه تبدیل انسان به حیوان و نوعی دگرذیسی در سده‌ی بیستم به نوعی سبک و سیاق ادبی تبدیل شد. فرانتس کافکا در سال ۱۹۱۵ داستانی «دگرذیسی» (به ترجمه‌ی صادق هدایت: مسخ) را چاپ کرد. در داستان کافکا، شخصیتی به سوک تبدیل می‌شود. در سال ۱۹۲۵ میخائیل بولگاکف داستان «قلب یک سگ» را به چاپ رساند. در این داستان انسانی به سگ تبدیل می‌شود. اوژن یونسکو داستان کرگدن را در سال ۱۹۵۸ نوشت و غلامحسین ساعدی در سال ۱۹۶۹ داستان گاو را در مجموعه‌ی «عزاداران بیل» چاپ کرد. در میان این داستان‌ها، کرگدن یونسکو دارای ویژگی اجتماعی بسیار برجسته‌ای است که خواندن آن را جذاب می‌کند.

اوژن یونسکو

کرگدن

ترجمه جلال آل احمد

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو

اوژن یونسکو